

Raport z katastrofy w Albacete

#Lotnictwo wojskowe 28 lipca 2015

Francuska komisja opublikowała raport, wyjaśniający przyczyny katastrofy greckiego F-16D, który rozbił się w styczniu w bazie Albacete.

Płyta postojowa w Albacete po katastrofie greckiego F-16D / Zdjęcie: MO Francji

Wczoraj komisja francuskiego ministerstwa obrony, badająca przyczyny katastrofy greckiego F-16D, jaka wydarzyła się 26 stycznia w bazie wojsk lotniczych Hiszpanii w Albacete, opublikowała raport końcowy. Według jej ustaleń główną przyczyną było nieumyślne przestawienie przez pilota pokrętki wyważenia steru kierunku w skrajne położenie.

Zniszczony w katastrofie samolot to F-16D (nr ser. 93-1084) z 341. *Mira* (eskadry) z bazy Almiros/Nea Anchialos. Jego łączny nalot to 4056,6 h. Napęd stanowił silnik F110-General Electric-129 (nr ser. 538399A), mający nalot 2166,7 h i 6236 cykli startów i lądowań.

Załogę greckiego F-16D stanowili pilot-dowódca, lat 36, legitymujący się nalotem 1527 h, w tym 940 h na samolotach F-16C/D Block 50, mający uprawnienia instruktora i dowódcy misji. Tylny fotel zajmował 32-letni lotnik, dowódca klucza, mający wylatane 1140 h, w tym 536 h za sterami F-16C/D Block 50.

Samolot został wyposażony w szkolny pocisk *powietrze-powietrze* AIM-9 na końcówce lewego skrzydła, zbiornik paliwa o pojemności 1400 l pod lewym i prawym skrzydłem, podkadłubowy zbiornik paliwa o pojemności 1136 l, szkolny pociskiem przeciwradiolokacyjny CATM-88B pod prawym skrzydłem i rejestrator parametrów walki powietrznej (ACMI) na końcówce prawego skrzydła. Wszystkie zbiorniki były całkowicie napełnione naftą.

Około 20 min przed startem pilot-dowódca wykonał czynności z listy kontrolnej *Przed startem*. Samolot znajdował się wówczas na płaszczyźnie postojowej. Następnie załoga przez 8 minut oczekiwała na zezwolenie na kołowanie i start. W tym czasie pilot-dowódca zmienił nieznacznie wyważenie samolotu w kanale przechylenia (na prawe skrzydło) i przestawił wyważenie steru kierunku w skrajne prawe położenie (-12°).

W czasie kołowania i startu załoga nie zauważyła nieprawidłowych ustawień wyważenia. W efekcie F-16D wystartował przechylony na prawe skrzydło, kierując się w prawo, w stronę płaszczyzny postojowej, gdzie znajdowały się samoloty i ludzie wykonujący ich obsługę. Pilot próbował wyrównać lot, ale okazało się to niemożliwe.

Niespełna 8 s po starcie samolot uderzył w ziemię. Lotnicy próbowali ratować się używając foteli katapultowych, jednak bezskutecznie. W wyniku pożaru, jaki wybuchł po katastrofie, śmierć poniosło 9 Francuzów. Poważne obrażenia odniosło 7 Francuzów i 10 Włochów, a pomniejsze – 14 Francuzów i 2 Włochów. Całkowicie zniszczone zostały 3 samoloty – francuskie Mirage 2000D i Alpha Jet oraz włoski AMX. Znacznie uszkodzone były pojedyncze Mirage 2000D i Alpha Jet, a także infrastruktura bazy w pobliżu miejsca katastrofy. Natomiast francuski Rafale, włoski AMX i znajdujący się w hangarze amerykański F-15E odniosły nieznaczne uszkodzenia ([Francuskie straty w katastrofie w Albacete](#), 2015-03-18).

Jak już wspomniano komisja uznała, że główną przyczyną katastrofy było nieprawidłowe ustawienie wyważenia steru kierunku samolotu podczas startu, co znacznie pogorszyło jego własności aerodynamiczne w tej fazie lotu. Pokręło wyważenia steru kierunku mogło zostać nieumyślnie przestawione w skrajne położenie przez pilota, prawdopodobnie po uderzeniu w nie listą czynności kontrolnych – zabezpieczenia pokrętła nie chronią przed taką możliwością. Nie ma także ostrzeżenia, które informowałoby załogę o takiej sytuacji. Na przebieg katastrofy miał także wpływ fakt, że samolot miał dużą masę i wystartował z niesymetrycznym obciążeniem, przy bocznym wietrze.

Powiązane wiadomości

[Raport z katastrofy w Albacete \(2015-07-28\)](#)

[Francuskie straty w katastrofie w Albacete \(2015-03-18\)](#)

[Przyczyny katastrofy w Albacete \(2015-02-04\)](#)

[Katastrofa greckiego F-16D w Hiszpanii \(2015-01-27\)](#)